No. 1369 Zaterdag 26 Maart 1910 27ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa auja.
Un numero soi fl. 0.15.
Anucio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 25 Maart.

PASCHEN.

Daar is wel nooit zoo smadelijk, nooit in zoo bitteren smart einde gemaakt aan een menschelijk leven als op dien Vrijdag, toen de Heiland der wereld onder de duisternissen van het terugdeinzende zonnelicht den geest gaf in de handen Zijns Vaders. Nooit zoo smadelijk.

Die Gods heirgewade draagt met Goddelijken zwier en majesteit, die op Zijn heupen heeft ingeschreven het Rex Regum et Dominus Dominantium, ging aan den kruisbalk ten onder in een zee van vergruizing, vernietigd als het ware onder de verachting van allen, die Hem in Zijn laatste ure nabij stonden.

Hij hing er tusschen de moordenaren.

De een, dien Hij in een laatsten, langgerekten oogslag nog liet lezen al de liefde van Zijn heilig Hart, bejegende Hem met hoongelach en vlijmenden spot.

Aan den voet van Zijn Kruis dobbelde men om Zijn kleed.

De Phariseeër en de Schriftgeleerde, spuwden nog een lastering uit naar het hooge Kruis, den erfvijand van hun Sanhedrin in 't gezicht.

En al wat Jood en heiden was, het juichte met helsch geschater over de vernedering, die over den Zoon van den timmerman gebracht was op Zijne van alle glorie ontluisterde stervenssponde.

Maar ook was daar nooit zulk een smartelijk levenseinde.

De smart, de felle, de bittere smart van de meest onmenschelijke foltering had Hem het gansche lichaam vermorzeld, en als een scherf zoo was Hem het gebeente uitgedroogd.

Een melaatsche gelijk, als een walg voor de menschen hing Hij daar, en daar was geen schoonheid meer in dat afgepijnigde en afgebeulde lichaam.

Robijnen van Zijn bloed flonkerden op de bleeke koon, en de heete lippen konden door geen water meer verkoeld worden.

De scherpe doornenpinnen staken Hem door het heilige hoofd en gunden aan dat hoofd geen rust op het harde hout.

En uit de wonden der vastgespijkerde ledematen, uit het wreed geopende Hart druppelde nu het laatste levensbloed, en de vale doodverf kleurde met haar verschrikking langzaam aan het stil wegterende lichaam van onzen Heer en Heiland Jesus Christus.

Zoo stierf Hij en zoo zonk Hij straks weg in het graf.

Het was voor het oog der wereld als de vernietiging van Zijn bestaan.

En dat nu was voor Hem de grootste versmading.

Want het graf is een smaad.

Het is het afbrokkelen en het uitrafelen van een menschelijk bestaan, het prijs geven van dat wondere kunstwerk des Scheppers aan de wormen der aarde, het neerslaan van een kracht, het vernietigen en het uitblusschen eener schoonheid, zooals God alleen die vermag neer te leggen en te formeeren in de menschelijke verschijning.

Dien mensch doen afdalen in het graf, het is hem neerwerpen in de versmading.

En al gelooven wij, dat de dood en het graf geen heerschappij konden voeren over dien Eéne en de Heilige Gods het bederf niet zou zien in die windselen des doods, voor de oogen der menschen zonk hij toch weg in dien afgrond van vernietiging, en met een zwaren steen wilde men het proces der levensontbinding onttrekken aan den blik der menschen, vastelijk meenende, dat het nu gedaan was met de pretentiën en de leerstellingen van dien gehaten Galileeër.

Maar ziet, wat blonk op dien Paaschmorgen het heilige, glanzende licht, dat in die blijde ure hoog uit het donkere graf uitsloeg naar de blauwe Palestijnsche lucht!

Wat flikkerde het lichtgewaad van den Verrezene op dat vroege morgenuur en hoe zijn de robijnen van Zijn bloed verkeerd in lichtstralen van blanke heerlijkheid!

En hoe hoog juicht het Paaschlied, de hymne der Opstanding, uit het verlaten graf, hoe juicht en schalt de psalm van het nieuw ontloken leven weer op uit de doffe versombering van den dood!

Die neerlag in de spelonk, hief zich op in het morgenrood van een nieuwen dag............

Die gebroken en verbrijzeld was in zijn kracht, omgordde zich met Onvergankelijkheid..........

Die weerhouden was door den steen, drong door dien steen in het leven terug en verglansde den hof van Jozef met de uitstraling Zijner vernieuwde schoonheid, en met al de glorie van zijn onsterfelijk, Goddelijk leven.

In dien hof knielen wij heden neer, opziende uit het geopende graf naar onzen Heer en onzen God, en de verrukking des geloofs in de oogen gevoelen wij bij deze openbaring van heerlijkheid iets in het harte branden, zooals de Emmausgangers het in zich ontwaarden bij de Goddelijke samenspraak op den weg.

En luide jubileeren wij het heden na zoovele eeuwen wederom uit:

Surrexit Christus, spes mea!
Christus, mijne hoop, is verrezen!

* * *

En hoog en wijd in de verre sferen jubileert de Paaschhymne, die ons verhaalt de overwinning van Hem, die onze hoop en ons leven is.

Ja, onze hoop, en Zijn lied is een lied van bemoediging.

Want niet alleen dat Zijn opstanding een waarborg is voor onze verrijzenis op dien doorluchtigen dag aan het einde der tijden, maar nu reeds in dit sterfelijk leven gevoelen wij bij iedere Paaschviering de weer oplevende kracht van hoop en geloof in ons hart, en het licht en het graf, en de verbroken zegelen en de afgewentelde steen, en de stralende wonden, en de triomf van den Verrezene, en de schittering van Zijn kleed, 't staat al weer aangrijpend voor onze oogen als een symbool van vernieuwing en herstelling, van weer opbloeiend leven en altoos weer uitbottende kracht.

Zoo en niet anders is het Mysterie van dezen dag en de diepe zin van dit geheim.

De Verlosser leeft, heerlijk opstaande uit de vernietiging des doods, en in Hem en van Zijn onsterfelijk leven leeft de Katholieke Kerk.

Dit zij heden, bij alle verdrukking en bange vrees, bij alle donkerheid en verslapping, onze hoogste troost, en de vreugdezang der Kerk bij het geopende graf zij en blijve het nimmer zwijgende Paaschlied onzer ziel.

Maar dan zij ook deze dag niet maar een bloote herdenking van dit geheim, en ons Pascha vieren mag dan niet enkel zijn een gelooven, dat Christus niet dood is gebleven maar weer leeft, noch een simpel aanhooren van het wondere Evangelieverhaal met zijn verschijningen van den verrezen Christus, noch een nuchtere verblijding over het afleggen van rouwgewaad en het weer aantrekken van de bruiloftskleederen der Kerk—neen, ons Pascha moet zijn de vernieuwing des levens, de instauratio in Christus van al wat in onze macht en onder ons bereik ligt, de belijdenis en de weer-opheffing van den Christus in het volle leven, in ons huisgezin, in onze wetenschap, in onze kunst, in ons Staatsrecht, in al onzen handel en wandel, Zijn wet na te streven, Zijn gebod te volbrengen, op alle terrein, Hem de souvereine eer te geven, waarop Hij in deze blijde ure met vernieuwden aandrang Zijn onweersprekelijk recht heeft doen gelden.

Is de Verrezene het centrum van ons leven en Zijn Wet het richtsnoer onzer daden, dan beangstigt ons geen vreeze meer, hoe ook de vijanden samenspannen en de stormen het oppervlak der wereld mogen beroeren of hare fundamenten schokken.

Want bij deze Paaschviering weer lettende op de wondere en altoos indrukwekkende tegenstelling van graf en opstanding, van duisternis en licht, van zwakheid en onsterfelijke kracht, is het ons gemakkelijk de groote en ondoorgrondelijke tegenstellingen des levens te begrijpen en te verdragen, en met onbeklemde ziel en onverstoorbare gemoedsrust de toekomst te gemoet te gaan.

En zoo is er dan weer reden te over, voor allen die, sterk in God, zich weten te verheffen boven de kommernissen dezer tijden, om in te stemmen met het hooglied der Kerk, reden te over om al die dit lezen van harte toe te stieren den alouden zegenwensch van het Christendom:

Zalig Paaschfeest.

DE COMPTABILITEITSWET.

Nu het volgend jaar, in 1911, de nieuwe regeling omtrent de wijze van beheer en verantwoording van de geldmiddelen der Kolonie Curaçao in werking zal treden, meenden wij het in het belang onzer Lezers het nieuw gewijzigd ontwerp van wet, onlangs door H. M. de Koningin bij de Kamer ingediend, hier uitvoerig bekend te maken.

1ste HOOFDSTUK.

Van de wijze van beheer der koloniale geldmiddelen.

AFDEELING 1.

Van de begrooting.

Art. 1.

De koloniale huishoudelijke begrooting wordt gesplitst voor de uitgaven: in afdeelingen en artikelen: voor de ontvangsten: in afdeelingen en onderdeelen.

Art. 2.

Moet, ingevolge art. 104 van het Reglement op het beleid der Regeering, de begrooting definitief worden vastgesteld door de wet, dan wordt het daartoe strekkend ontwerp uiterlijk op het tijdstip voor de indiening van de Staatsbegrooting, bij artikel 124 der Grondwet bepaald, aan de Staten-Generaal aangeboden.

De Gouverneur kondigt de wet, houdende definitieve vaststelling van de begrooting der kolonie, zoo spoedig mogelijk af.

Art. 3.

Bij de vaststelling van de begrooting worden de artikelen aangewezen, welke door den Gouverneur door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven kunnen worden aangevuld, wanneer het toegestaan bedrag ontoereikend wordt bevonden. Ook artikelen, welke voor memorie zijn uitgetrokken, kunnen voor die overschrijving worden aangewezen.

Overschrijvingen van het eene begrootingsartikel op het andere vinden niet plaats dan krachtens algemeene verordening, uitgegaan van de macht, die de begrooting heeft vastgesteld.

Art. 4.

De begrootingsposten worden, behoudens de bepalingen van art. 31, middellijk verhoogd door eenige der kolonie aankomende bate.

Art. 5.

De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, welke niet in de begrooting zijn omschreven, worden in Nederland door Ons, en in de kolonie door den Gouverneur, op den post voor onvoorziene uitgaven aangewezen.

Die uitgaven worden in de rekening gebracht en omschreven in zoovele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Art. 6.

Elke begrooting wordt vastgesteld voor een tijdvak van een jaar, loopende van en met 1 Januari tot en met 31 December.

De dienst blijft open: tot en met 31 Maart van het jaar volgende op het dienstjaar om de werken of gedeelten daarvan en de leveran-

Feuilleton.

MOED.

—Ik zeg u, ge moet vliegen, ge zult vliegen... morgen!

— Ik kan niet! Dring er niet op aan. Ge begrijpt dat niet. Maandag, gedurende mijn proeftocht, overviel t'mij. Ik keek naar beneden. Mijn oog mat den vreeselijken afstand tot de aarde. Ik dacht, wat er gebeuren zou als mijn motor of een van de voornaamste deelen van mijn machine onklaar raakte. En mijn hoofd duizelde. Hoe ik den grond weer bereikt heb, weet ik niet. Ik kan morgen niet vliegen. Ik zal naar den secretaris schrijven. Ik zal mij terugtrekken, ik zal zeggen, dat ik onverwachts weg werd geroepen, of iets dergelijks. Het doet er niet toe. Engeland zal toch winnen. Massingham zal den Franschman verslaan.

— Lafaard!

Dat ééne woord klonk door de stille kamer en de twee mannen — hij, die t' hoonend had geuit, en de ander, wien t' in het gezicht geslinger was — keken elkaar strak aan, de oudste met toornige oogen, de jonste met doodsbleek gelaat en bevende lippen.

Geen van de twee hoorde stappen naderen. De kruk van de deur werd zacht omgedraaid en bleef zoo, of iemand buiten op het punt stond de kamer binnen te treden, maar werd weerhouden.

— Gij! een Carnforth! een lafaard! zeide de oude man. Bij den Hemel, had iemand behalve gij zelf — mijn eigen zoon — 't gewaagd, mij dat aan te doen, ik zou hem de woorden in de keel hebben teruggedrongen!

De jonge man zweeg, zijn oogen staarden, 't zweet parelde hem op het voorhoofd; de hand die den hoek van de tafel omklemd hield, beefde. Was dat de stoute luchtreiziger, wiens daden twee halfronden hadden doen beven?

Hij was het, maar met dit verschil, dat hij nu zijn moed verloren had. Een schrander man kon, dat teergevoelige, fijnbesneden, bijna vrouwelijke gelaat beschouwend begrijpen, waarom 't lichaam was opgestaan tegen den geest. Misschien was de moed van Norman Carnforth wel altijd grooter geweest dan de kracht.

Sir Geoffry Carnforth — de vader — een man van 't Brische type, had nooit geweten wat angst was en duldde dien ook niet in anderen.

— Ge moet vliegen... ge zult vliegen... morgen! zeide hij nog eens.

En weer antwoordde de zoon:

— Ik kan niet!

— Kan niet? herhaalde de baron. Dat bestaat niet. Norman, ik loop niet met mijn gevoelens te koop, maar dit kan ik zeggen: ik ben trotsch op u. Toen ge jong waart, waart ge een sukkelaar en dikwijls voelde ik verdriet bij de gedachte, dat de hemel mij zoo'n afstammeling had kunnen schenken. Maar ge hebt u de beste tradities der Carnforths waardig getoond. Ge hebt mijn verwachtingen overtroffen. Zal dit nu het eind zijn?

De zoon maakte een zenuwachtig gebaar.

Ik kan morgen niet vliegen, zeide hij. Mijn zenuwen zijn in de war. Ge kunt dat niet begrijpen, ge hebt nooit een dergelijke ondervinding opgedaan. Is het niet beter mij te rug te trekken, dan mij belachelijk te maken?

— Neen! riep de baron. Luister. Niemand weet wat ge voor mij zijt. Maar eer zou ik u willen begraven, dan u uw huld te zien bergen door lafheid. Denk er nog eens over. Overwin u zelf. Vlieg morgen en alles is in orde. Maar weigert ge te doen, wat ik vraag, dan wil ik u niet terugzien. Ik zou liever geen zoon hebben dan een die een lafaard is.

Met deze woorden verliet de baron de kamer. Zijn zoon liet zich in een stoel vallen en zat met het hoofd in de handen, in een toestand, nauw grenzend aan totale geestelijke inzinking.

* * *

— Massingham, gij zult winnen.

— Denkt ge?

— Ik ben er zeker van. Alles is in uw voordeel. Er is zoo goed als geen wind. Gij met uw lichte monoplaan zult voor hebben op Carnforth met veel zwaardere biplaan. Wat Le Huret betreft, ik geloof niet, dat die kans heeft. Wat denkt gij er van?

—Nu ge 't zegt, antwoordde Massingham, 't geluk schijnt van morgen met mij te zijn. Ik ben er mee in mijn schik, Tom. Elk kansje op geluk vandaag neem ik aan, t' Succes beteekent meer voor mij, dan ge meent.

Ge speculeert op den prijs, hé? Nu een schoone beker en 25.000 fr. zijn niet te versmaden.

—Daaraan dacht ik niet.

—O, aan de eer dan?

— Evenmin aan de eer.

—Wat was 't dan in 's hemelsnaam?

Maar Massingham was bezig met zijn machine en deed of hij niets hoorde. Hij liet ze een laatste inspectie ondergaan voor den aanstaanden tocht. Hij liep er om heen, betastte de deelen met de vingers, hier een schroef bevestigend, daar een stang wrijvend. Hij vervulde zijn taak met liefde, of zijn aëroplaan een levend wezen was.

—Hallo! Daar gaat Le Huret.

Massingham keek op en zeide:

—'t Zal mij benieuwen, hoe hij het er zal afbrengen. Hij is een goede kerel, dapper als de beste, en een sportman in merg en been.

Onder den blauwen hemel zweefden bevallig de witte aeroplanen, strijdend om de prijzen.

Toen kwam de groote gebeurtenis van den dag: de kamp om t' bereiken van de grootste hoogte, waarin Norman Carnforth, Victor Mas-

tiën te volbrengen en de goederen te verzenden, waarvan de volbrenging of verzending volgens de verklaring van het hoofd der betrokken administratie, ten gevolge van omstandigheden, in die verklaring te vermelden, niet vóór of op den laatsten December van het dienstjaar heeft plaats gehad; tot en met den 31sten December daaraanvolgende om alles ten einde te brengen wat het bewerkstelligen van de ontvangsten en het verevenen en ordonnanceeren van de uitgaven betreft.

AFDEELING II.

Van de ontvangsten.

Art. 7.

Al de in Nederland voor de kolonie ontvangen gelden worden gestort in 's Rijks schatkist. De in de kolonie ontvangen gelden worden gestort in de koloniale kas.

Art. 8.

Is tot aanvulling der koloniale middelen eene bijdrage uit 's Rijks schatkist noodig dan wordt de rekening van de kolonie met 's Rijks schatkist goedgeschreven voor het bedrag van de bijdrage, gelijk die voorkomt in den ramingsstaat der middelen, gevoegd bij de koloniale huishoudelijke begrooting voor dat jaar.

De sommen, welke wegens bijdrage zijn toegestaan en bij vaststelling van het slot der rekening niet noodig blijken te zijn geweest, worden zoo spoedig mogelijk ten bate van 's Rijks middelen teruggeschreven.

Art. 9.

Indien het overeenkomstig art. 106 van het Reglement op het beleid der Regeering vastgestelde slot der rekening zonder bijdrage uit 's Rijks schatkist een batig saldo aanwijst, wordt dat als afzonderlijke post opgenomen onder de middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven van het jaar, volgende op dat, waarin de rekening is vastgesteld.

Art. 10.

Bruikbare goederen, voor den kolonialen dienst bestemd, worden niet vervreemd.

Van dit verbod zijn uitgezonderd voorwerpen, die niet meer voor dien dienst benoodigd zijn, zoomede voorwerpen, welke om dringende redenen aan derden, of tot uitvoering van gouvernementswerken aan aannemers afgestaan of verkocht worden.

Andere roerende goederen, eigendom van de kolonie, waarvan de verkoop in haar belang wenschelijk is, alsmede de niet meer voor den dienst benoodigde goederen in het vorig lid bedoeld, worden steeds in het openbaar verkocht, tenzij door Ons of door den Gouverneur in bijzondere omstandigheden machtiging of last wordt gegeven tot onderhandschen verkoop.

Art. 11.

Belastingen en andere middelen worden geboekt ten voordeele van den dienst van het jaar, waarin zij ontvangen worden.

Art. 12.

Regelingen strekkende tot invoering, verhooging, verlaging of afschaffing van belastingen of tot opheffing van eenig ander middel van inkomst, treden niet in werking, voordat bij de begrooting op die invoering, verhooging, verlaging, afschaffing of opheffing gerekend is.

Om dringende redenen kan hierop eene uitzondering worden gemaakt.

Art. 13.

Teruggaaf van hetgeen betaald is wegens belasting of wegens eenig ander middel wordt gebracht in mindering van de gelijksoortige ontvangsten over het jaar, waarin de teruggave plaats had.

Indien meer is teruggegeven dan van de ontvangsten kan worden afgetrokken, wordt het meerdere als uitgaaf verantwoord.

De bewijzen der teruggaven, vergezeld van bescheiden, waaruit van de aanleiding en den last daartoe blijkt, worden overgelegd aan de Algemeene Rekenkamer.

Art. 14.

Geschillen over vorderingen kunnen nen in Nederland door Ons, en in de kolonie door den Gouverneur, na ingewonnen advies van den Raad van Bestuur, worden beëindigd bij dading, waarop, indien het onderwerp van het geschil eene hoogere geldswaarde heeft dan f 10.000, goedkeuring bij de wet is vereischt.

Jaarlijks wordt door Onzen Minister van Koloniën van de dadingen, welke geen goedkeuring bij de wet behoeven, mededeeling gedaan aan de Staten-Generaal.

Art. 15.

Kwijtschelding van vorderingen wordt verleend door Ons, indien de invordering in Nederland had moeten plaats hebben, en krachtens Onze machtiging door den Gouverneur, wanneer de invordering in de kolonie had moeten geschieden.

Geheele of gedeeltelijke kwijtschelding van eene vordering, die meer bedraagt dan f 10.000 behoeft goedkeuring bij de wet.

Art. 16.

Alle uit belastingverordeningen voortspruitende vorderingen van de kolonie verjaren, voor zoover die verordeningen zelf daaromtrent geen andere termijnen behelzen, met vijf jaren, te rekenen van den aanvang van het jaar, waarin de belasting invorderbaar was.

Overigens zijn de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek der kolonie op de verjaring van de vorderingen der kolonie toepasselijk.

AFDEELING III.

Van de uitgaven.

Art. 17.

Alle betalingen voor de kolonie, welke in Nederland moeten plaats hebben, waaronder ook zijn begrepen die, ter versterking van de koloniale kas, worden door aanwijzing op 's Rijks schatkist, en die, welke in de kolonie moeten plaats hebben, worden door aanwijzing op de koloniale kas bewerkstelligd.

Art. 18.

Voor de betalingen, welke in Nederland moeten plaats hebben, worden door den Minister van Financiën aan den Minister van Koloniën kredieten geopend.

Deze kredieten mogen het tegoed van de kolonie in 's Rijks schatkist met niet meer dan f 500.000 te boven gaan.

Aan de kolonie kan door Ons de verplichting worden opgelegd om rente ten behoeve van 's Rijks schatkist te vergoeden over het bedrag, waarmede de kredieten het tegoed te boven gaan.

Art. 19.

Het uitvoeren van werken en het doen van leverantiën en transporten ten behoeve van de kolonie worden in het openbaar aanbesteed.

Alleen wanneer Onze Minister van Koloniën of de Gouverneur zulks in het belang der kolonie noodig oordeelt, kan van dien regel worden afgeweken.

In dat geval wordt van de beweegredenen melding gemaakt in de beschikking, waarbij de werken of leverantiën en transporten worden bevolen.

Art. 20.

De voorwaarden van aanbesteding vermelden de waarborgen, vereischt om als mededinger te worden toegelaten.

De bij de inschrijving en de uitvoering van de werken, leverantiën en transporten in acht te nemen bepalingen worden voor aanbestedingen in Nederland door den Minister van Koloniën en voor die in de kolonie door den Gouverneur vastgesteld.

Bij overeenkomsten wegens werken, leverantiën en transporten worden aan de aannemers geen interesten toegezegd ter zake van mogelijke vertraging in de voldoening hunner vordering.

Art. 21.

Het is aan alle landsdienaren in de kolonie en aan die tot het Departement van Koloniën behoorende, verboden werken, leverantiën of transporten voor de kolonie aan te nemen, zich daarvoor borg te stellen of daaraan hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings deel te hebben.

Art. 22.

Voorschotten kunnen worden verleend aan aannemers of leveranciers en, in de gevallen door Ons of door den Gouverneur te bepalen, op traktementen, — verlofs- en non-activiteitstraktementen daaronder begrepen, — wachtgelden, pensioenen, declaratiën wegens reis- en verblijfkosten en vaste uitkeeringen.

Sommen ter goede rekening kunnen binnen de grenzen der begrooting worden verstrekt tot het doen van betalingen ten behoeve van door Ons of door den Gouverneur aan te wijzen onderwerpen van huishoudelijk beheer.

Van die sommen wordt vóór het sluiten van den betrokken dienst rekening afgelegd en de ongebruikte gedeelten worden in mindering gebracht van de uitgaven ten laste van de artikelen, waaruit de sommen zijn gekweten.

Art. 23.

De vorderingen ten laste van de koloniale huishoudelijke begrooting worden verevend en betaalbaar gesteld in Nederland door of namens den Minister van Koloniën en in de kolonie door of namens den Gouverneur.

(Wordt vervolgd.)

INAUGUREELE REDE VAN
Prof. Dr. J. Th. Beysens
in de Aula der Utrechtsche Universiteit.

Maandag 7 Febr. ll. hield de Zeer eerw. Hooggel. heer Prof. Dr. J. Th. Beysens, bij zijn aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleeraar aan de Rijks-Universiteit te Utrecht, eene rede over „Dualistische teleologie als wijsgeerige theorie.”

De Hoogleeraar sprak aldus:

„Die Naturgesetze nötigen nicht die Dingen sondern sind Ausdruck ihres spontanen Verhaltens. Sie erklären nicht, warum die Dinge sich so verhalten, sondern sagen nur, wie sie sich verhalten. Sie sind nicht die Lösung des Rätsels, sondern sie selbst sind das Rätsel.” (Fr. Paulsen Einleitung S. 224.)

„Si enim agens non esset determinatum ad aliquem effectum, non magis ageret hoc quam illud. Ad hoc ergo, quod determinatum effectum producat, necesse est quod determinetur ad aliquid certum, quod habet rationem finis.” (S. Thomas Aq. Summa Theol. I, II, qu. 1 a 2 c.)

„Een zuivere kwestie van groepeering zou buiten den kring der vakgenooten geen levendige belangstelling wekken, indien er niet een grooter vraag achter stond, een vraag die alle menschen raakt, de vraag of wij aan een wereldplan, aan een wereldbestuur mogen gelooven.” (Prof. dr. B. H. C. van der Wijck in „Onze Eeuw” 1909 blz. 58).

Hooggeachte vergadering.

Het nog altijd levende teleologische vraagstuk is haast even oud als de ons bekende geschiedenis der wijsbegeerte. Een kiem van afscheiding valt reeds aan te wijzen in het eenzijdige naturalisme der primitiefste philosophische beschouwingen, alhoewel de daarin aanwezige antifinalistische tendenzen zeer waren getemperd, zeker allermeest onder den invloed der overgeleverde godsdienstige begrippen. In verscherpten vorm teekende zich de tegenstelling der meeningen eerst voor goed af bij Leucippus en Democritus. Na dien is de geschiedenis van het vraagstuk een doorloopende strijd vóór en tegen teleologie, een strijd, welke in den loop der eeuwen met afwisselend uiterlijk succes is gestreden, maar nooit voor goed werd beslecht en die altijd weer de aandacht der denkende menschheid blijft trekken, wat om de allerzwaarwichtigste consequenties niet te verwonderen is.

Jammerlijk genoeg is de hoop, dat eindelijk de denkende menschheid één van zin zal worden in de oplossing van dit vraagstuk, vrij wel ijdel. Want de reden, dat dezelfde vraag altijd weer wordt betwist, ligt wel daarin, dat men fundamenteel op geheel verschillend standpunt tegenover het vraagstuk staat. Vóór de vereffening der meest fundamenteele meeningsverschillen op wijsgeerig gebied, is er geen overeenstemming in het beantwoorden der teleologische vraag te verwachten.

Maar behalve principieel verschil heerscht in het teleologische, evengoed als bij zooveel andere vraagstukken, ook nog wederzijdsch misverstand, dat den afstand noodeloos vergroot, den strijd verscherpt en voor een deel althans verantwoordelijk is voor de eindelooze onvruchtbaarheid van het debat. Dit euvel te vermijden is bij eenigen goeden wil zeer wel mogelijk. En is het in ieder vraagstuk wenschelijk, elkanders meening juist te kennen, dan zeker in een vraag als deze, die inderdaad zooals prof. v. d. Wijck het uitdrukte, alle menschen raakt, omdat ze ten slotte vraagt, „of wij aan een wereldplan, aan een wereldbestuur mogen gelooven.”

Mij scheen het daarom een dankbaar en vruchtbaar onderwerp bij mijn eerste optreden onder u in groote trekken uiteen te zetten, hoe wij, voorstanders der dualistische teleologie, het vraagstuk zien, en langs welken weg volgens ons het antwoord kan en moet gevonden worden.

* * *

Allereerst bestaat er tusschen theologische en wijsgeerige teleologie voor ons een scherp omschreven onderscheid. Het theologische finalisme gaat uit van, heeft als gegeven, het bestaan van een alwijzen en almachtigen God, door Wiens wijsheid en wil alles geschiedt en Wiens voorzienigheid alles regelt en bestuurt. Het theologisch finalisme is dus inderdaad en in den vollen zin des woords, wat men noemt, een bedoelingen–theorie.

Het wijsgeerig finalisme daarentegen wil, als iedere andere zuiver wetenschappelijke theorie, niets anders geven dan een rationeele verklaring der natuurlijke feiten, met name van het doelmatigheids– of orde–element, hetwelk de waarneembare wereld feitelijk blijkt te bezitten. Wat de diepste voor de rede erkenbare grond of oorzaak is van de bestaande orde en regelmaat, ziedaar wat het wil onderzoeken. Dat een intelligente of zelfs alwijze oorzaak die orde bedoelde en voortbracht, is voor het wijsgeerig finalisme (in tegenstelling met het theologische), geen gegeven, geen punt van uitgang, doch juist de vraag en in geen geval dus meer dan een laatste gevolgtrekking. In tegenstelling met het theologische moet dus het wijsgeerige finalisme naar zijn uitgangspunt als doelmatigheids–theorie worden aangeduid.

***

Ziehier wat wij verstaan onder het doelmatigheidsfeit, waarvan de wijsgeerige verklaring moet gezocht worden:

Een chaos of warreboel is het wereldverloop voor niemand, maar wel een systeem of stelsel, waarin feitelijk orde en regelmaat bestaan.

Want naar bijzondere en algemeene wetten verloopen ontwijfelbaar én de eigen werkingen der afzonderlijke dingen én aller samenwerking. Feitelijk ook bestaan er in de wereld zekere evenwichtsverhoudingen en door deze wat wij noemen „een gewoon verloop der natuur”, de standvastige aanwezigheid of periodieke terugkeer van bepaalde omstandigheden en toestanden. Naar wet en natuurlijke omstandigheden is de wereld stelselmatig gebouwd; zij geven aan het natuurverloop een feitelijk bepaalde richting of orde. Het bestaan van een doelmatigen bouw of inrichting is ook zichtbaar in velerlei wereldonderdeelen, tastbaar vooral in de levende wezens. Want ieder organisme is blijkbaar één geheel, samengesteld uit heterogene deelen, ieder met eigen aard en functie; zoo echter, dat de werkingen der afzonderlijke deelen door de behoeften van het geheel worden geregeld, en op behoud, ontwikkeling en voortplanting van het bestaande levens-geheel zijn gericht.

Ziedaar in groote trekken het teleologisch feit. Ook het uiterste anti-finalisme heeft geen reden dit te ontkennen. De verwerping der teleologische natuurbeschouwing omvat dan ook volstrekt niet de ontkenning van orde en regelmaat: integendeel de erkenning daarvan als feit gaat met het anti-finalisme zeer goed sa-

---

singham en de Fransche kampioen Le Huret zouden strijden.

De gebeurenis was nog aantrekkelijker gemaakt door het feit, dat de drie luchtreizigers gelijktijdig zouden opstijgen.

De menigte was tot aanzienlijke afmetingen aangegroeid. De aërodrome was een bewegende massa en buiten verlangden nog duizenden te worden toegelaten. Elk plaatsje in 't rond was bezet. Een menschelijk wezen had zelfs den top beklommen van Dobbin's Hill, een vlakken heuvel, op ongeveer een halve mijl van de aërodrome. Hij stond daar het schouwspel gade te slaan door een binocle.

Spoedig werd het roode vlaggetje geheschen, toen verscheen rechts de blauwwitte vlag, die het begin van den strijd aanduidde en links de kleuren van de mededingers: die van Carnforth 't vermaarde roode ovaal met de witte ster, die van Massingham, het blauw met de drie evenwijdige streepen; die van Le Huret, de beroemde driekleur. Even daarna kwam een troep werklieden uit de loodsen en rolde de machines naar buiten. De luchtreizigers zelf waren in stille afwachting.

—Dat is Le Huret, die in dat Norfolkpak met kniebroek en kousen, zeide er een uit de menigte, die wel ingelicht scheen. Die naast hem is Massingham met die bruine overjas en die wollen muts. En dat tengere kereltje daar in de achterhoede, met dat leeren pak en die oogkleppen, is Carnforth. Die ziet er niet stevig uit, hé? Maar hij mag er wezen, als 't op vliegen aankomt.

Anderen nog dan deze spreker hadden den beroemden man in 't oog gekregen en een koor van stemmen vereenigde zich in den kreet: „Bravo, Carnforth!”

De geestdrift plantte zich voort over de uitgestrekte aërodrome; toen verhief zich een gejuich: de luchtreizigers stegen op.

De stevige biplaan van Carnforth zweefde statig als een albatros, terwijl de lichte sierlijke monoplanen van Massingham en Le Huret als reusachtige libellen voortbewogen.

De opmerkzaamheid was voornamelijk gevestigd op de behendigheid en den moed van den Franschman. Kalm een sigaret rookend, liet hij zijn machine stijgen en over de menigte zeilen. 't Volk juichte en hooger steeg de machine.

Het rees tot een hoogte van honderd voet en begon toen te zeilen met een angstwekkende snelheid. De toeschouwers konden het snorren van de monoplaan hooren. Een dunne straal benzinedamp, wit afstekend tegen de blauwe lucht, herinnerde er aan, dat de machine niet zoo goed werkte als mogelijk was.

Steeds hooger rijzend, vloog het monoplaan en bescheef een oogenblik later een grillige acht boven een vlaggemast. Dit alles was enkel tot genoegen van de menigte, want de Franschman, bemerkend dat zijn machine niet in orde was, zag zich na een poos gedwongen te dalen, zij het met tegenzin. Hij gaf zijn machine over aan de werklieden en volgde hen naar de loodsen.

Intusschen waren de twee Engelschen steeds hooger gestegen. Een hoogte van 300 voet was bereikt, dan 400 voet. Eerst zette Massingham met kracht aan, 't geen een oogenblikkelijk antwoord van Carnforth tengevolge had. Toen was 't Carnforth's beurt boven den ander te stijgen, om zich door Massingham een oogenblik later te zien inhalen.

De geestdrift onder de menigte werd koortsachtig. Velen waren er, die niet langer naar boven durfden kijken; ze vreesden getuige te zullen zijn van een ongeluk. Plotseling barstte een machtig gejuich los. Het sein was geheschen, dat het record geslagen was.

Toen zag men Massingham een oogenblik besluiteloos blijven drijven. Honderden kijkers werden op zijn machine gericht. Ja, 't was zoo. Hij scheen stil te blijven; toen begon zijn monoplaan te dalen.

Het volgende oogenblik rees een kreet op uit de menigte.

—Carnforth wint!

Ja, de overwinning was aan hem. Hij steeg al hooger. Massingham ging voort met dalen. Hij bereikte den grond en was onmiddelijk omringd door vrienden. Ze wenschten hem geluk met zijn prachtige vlucht en betreurden, dat ze hem niet als overwinnaar konden uitroepen.

Maar Massingham antwoordde met geen woord. Zijn gezicht was ondoorgrondelijk.

Maar wie was in staat op het oogenblik aan Massingham te denken? Aller gedachten waren saamgetrokken op den eenzamen reiziger die in de lucht bleef... Carnforth.

Hij had een hoogte bereikt, die onweerlegbaar zijn superioriteit bewees, en nu maakte hij zich tot dalen gereed. Als hij het veilig volbracht, zou weer een glansrijk feit bij zijn roem gevoegd worden.

Steeds daalde hij. Er was een algemeen gedrang onder de toeschouwers naar de plaats waar hij verwacht werd te landen. Dan volgde ademlooze stilte.

De machine daalde tot op 100 voet boven de groote tribuun; toen veranderde het van richting, zweefde weg in de richting van Dobbin's Hill. Eer de kijkers hun verwondering uitten, was het uit het gezicht.

De menigte was radeloos.

Intusschen had de biplaan Dobbin's Hill bereikt en landde zacht op den vlakken top. De luchtreiziger sprong er uit, zette zijn leeren motor-pet en zijn oogkleppen af en ontpopte zich als een achttienjarig meisje; het was Norman's zuster Madge, een echte Carnforth.

Norman — want hij was de wachter op den heuvel — was naar haar toegesneld, greep haar handen en keek haar aan.

—Madge, ik wilde, dat ik u zeggen kon, hoe ik over u denk, maar ik kan geen woorden vinden, om het uit te drukken. Het was prach-

men. De strijd vóór of tegen teleologie loopt over de verklaringsgronden van het ordefeit. Maar van deze gronden was in de gegeven beschrijving van het feit geen sprake. Met name hebben wij (buiten het bewustzijnsleven) van overleg en bedoeling niet gesproken; in het onbewuste gebeuren vonden wij rechtstreeks slechts wettelijke regelmaat en doelmatigheid.

Ten einde verder misverstand omtrent het gegeven doelmatigheid- en ordefeit te voorkomen, nog het volgende:

Ten eerste, wetten, natuurlijke omstandigheden, en in de levende natuur de organisatie, geven alleen de groote of hoofdlijnen, waarlangs het wereldproces verloopt. Een eigene positieve ordening voor alle afzonderlijke of concrete gebeurtenissen is empirisch niet erkenbaar. Integendeel voor een goed deel van deze is onmiddelijk althans, de verklaring door een afzonderlijke regeling overbodig, door toevalligen samenloop der wettelijk geregelde causaliteitslijnen voldoende.

De bestaande orde en regelmaat vervolgens heeft geen ander empirisch erkenbare beteekenis of doel dan het althans tijdelijk behoud van het wereldgeheel. Dat een of ander onderdeel langs dezen weg als centrum der wereldstreving zou kunnen aangewezen worden, is ook naar onze meening een onhoudbare stelling; wij ook verwerpen, wijsgeerig gesproken, ieder zoöcentrisch of anthropocentrisch a priori. Zeker elk afzonderlijk ding heeft eigen natuur of wet, en in dien zin ook eigen bestemming of doel; maar geen enkel ding in deze werkelijke wereld staat op zich alleen en los van de andere; geen enkel heeft beteekenis voor zich zelf alleen. Alles, de mensch niet uitgezonderd, behoort als integreerend onderdeel tot het groote geheel en is in veelzijdige afhankelijkheid van al het overige wereldgebeuren.

Beschouwt men ten laatste de middelen, ter verwerkelijking van dit werelddoel aangewend, dan springt het in het oog, dat er van een volmaakte wereldordening geen sprake is, dat het volstrekt gesproken onder velerlei opzicht beter wezen kon, dat er in afzonderlijke gevallen positief een betrekkelijke nutteloosheid valt aan te wijzen, het nut in andere gevallen problematisch of minstens onbegrijpelijk moet schijnen. Zeker ook is het, dat er met name uit het oogpunt der enkelingen en de hun eigen natuurlijke bestemming velerlei mislukking valt te constateeren, en het lot der bewuste wezens, gemeten naar menschelijke gemoedsstemming, somtijds beklagenswaardig is. Waarbij niet mag verzwegen worden, dat dee mislukkingen en rampen niet maar alleen voortvloeien uit een samenloop van ongunstige omstandigheden, maar zelfs wortelen in de gestelde wettelijk geregelde wereldverhoudingen.

Wordt vervolgd.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Zilveren Jubilé.

Zaterdag, 19 Maart ll. herdacht het Jongensweeshuis van Sta. Rosa den dag, waarop door den Zeereerw. Pater ANT. FRIE z. g. deze hoogst nuttige instelling werd gesticht.

Na eerst de hulp der Eerw. Zusters Dominikanessen te hebben ingeroepen, meende Pastoor FRIE bij verdere uitbreiding van het Weeshuis de stichting aan de goede zorgen der Eerw. Paters Salesianen te moeten toevertrouwen.

Van de langzame, maar gestadige ontwikkeling van het Weeshuis van Sta Rosa heeft een ieder zich kunnen overtuigen. De daaraan verbonden ambachtsschool heeft aan menigen jongen een degelijke opleiding gegeven als timmerman, schrijnwerker, verver, smid, schoenmaker, etc.

Het muziekcorps der weesjongens van Sta Rosa heeft een goeden naam onder ons.

In de laatste jaren werd ook nog een Pater met diploma als landbouwkundige aan het Weeshuis verbonden, om jongens op te leiden in den praktischen, Curaçaoschen landbouw. Van de grootere jongens had ieder zijn eigen veld ter bebouwing en de geldelijke baten van hun oogst werden trouw bijgeschreven op hun spaarbankboekje.

Moge het Weeshuis van Sta Rosa onder de zorgzame en bekwame leiding der Eerw. Paters Salesianen steeds groeien en bloeien en rijke vruchten afwerpen voor Kerk en Maatschappij.

Welkom.

Dinsdagmorgen is met de *Prins Willem II* hier aangekomen Freule SCHUURBEQUE BOEYE, die, volgens vroegere aankondiging, een lezing zal houden in een Algemeene Vergadering van het Algemeen Nederlandsch Verbond.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van den Heeren RIVAS FENSOHN & Co. een tijdtafel voor het vertrek der Red „D" booten gedurende het tweede kwartaal van 't loopende jaar.

Nieuwe Consuls.

Met vreugde begroeten wij een nieuwe handelsbetrekking tusschen onze Kolonie en Cuba.

De eerste Consul dezer republiek op ons eiland zal zijn de Heer SALOMON MY. L. MADURO, dien wij van harte gelukwenschen met deze onderscheiding, de hoop uitsprekende, dat, nu onze handelsbetrekking officieel erkend en geregeld zal worden met Cuba, dit ook moge leiden tot uitbreiding van onzen handel.

Ook den Heer ELIAS P. DELVALLE bieden wij onze gelukwenschen aan bij diens benoeming tot Consul van Panama op ons eiland.

Onafhankelijkheidsfeest.

De President van Venezuela heeft 10 Maart ll. een decreet uitgevaardigd, waarbij besloten werd het eeuwfeest der onafhankelijkheid officieel te vieren op 19 April a. s.

Hopen wij, dat vóór dien datum het protocol, als grondslag der vriendschappelijke betrekkingen tusschen Venezuela en Nederland, geteekend zij, opdat ook Nederland en Curaçao met Venezuela kunne feestvieren.

Transitrechten.

Volgens decreet van 9 Maart ll. zal Venezuela aan Nederland betalen 18.300,53 francs aan transitrechten.

Over een nog ontbrekende som van een kleine duizend francs, moet nog gecorrespondeerd worden om het juiste bedrag te kunnen vast stellen.

Uitvoerpremies.

Om den uitvoerhandel te bevorderen heeft Grl. GOMEZ bij decreet van 9 Maart ll. voor verschillende artikelen premies vastgesteld.

Goederen echter die thans reeds naar de Antillen worden uitgevoerd zullen deze premies niet genieten.

Dr. Jung.

Bij Kon. besl. van 9 Maart is de heer M. M. Jung, gepens. dirigeerend officier van gezondheid bij de Kon. Marine, met ingang van dien datum benoemd tot afgevaardigde van Nederland in den internationalen Gezondheidsraad te Constantinopel.

Dr. Ellis.

Dezer dagen werd telegrafisch bericht ontvangen, dat Dr. ELLIS bij Kon. besl. van 11 Maart benoemd is tot Officier van gezondheid 2e klas bij het Oost-Indisch leger, maar in de West gedetacheerd blijft.

De Curaçaosche Hypotheekbank.

Den 23sten dezer hield De Curaçaosche Hypotheekbank hare jaarlijksche algemeene vergadering in het gebouw der instelling.

De Voorzitter, de Heer C. S. GORSIRA J.P.Ez., bracht namens het Bestuur verslag uit van de verrichtingen der bank gedurende 1909.

Gereleveerd werd, dat 't in moeilijke tijden— toen door de crediteuren groote sommen werden teruggeëischt,— van de Curaçaosche Bank geleend bedrag ad f 60.000.—, dat door een der Leden van de Staten-Generaal in eene vergadering der Tweede Kamer een geschenk van het Gouvernement aan de Curaçaosche Hypotheekbank werd genoemd, voor het geheel is terugbetaald. Deze Bank hervat thans hare werkzaamheden en heeft wederom gelden beschikbaar om op hypotheken uit te zetten.

In begin 1910 werden alle de aan de bank toebehoorende en de bij de bank verhypothekeerde goederen geschat en werd bij die taxatie de tegenwoordige depressie in den prijs van onroerende eigendommen in aanmerking genomen. Het resultaat der schatting is, dat het kapitaal der instelling groot f 200.000.— als geheel gewaarborgd moet worden beschouwd, waarop besloten werd dit jaar, nadat gedurende vijf jaren geen uitkeering is gedaan aan de aandeelhouders, een dividend van f 200.— of 4% van het bedrag, waarvoor de aandeelen te boek staan, uit te betalen.

Op Reservekapitaal blijft ter dekking van verliezen f 100.000.— en op winst en verlies Rekening f 49101.21.

Door periodieke aftreding van de Heeren R. J. HOYER en A. J B. LEYBA zijn in het Bestuur gekomen de Heeren J. E. LEYBA en C. G. DE HASETH Cz.

Door den Secretaris werd in de Algemeene Vergadering het request inhoudende verzoek om hulp, door de plantage-eigenaren aan de bank gericht en door deze, bij het Koloniaal Bestuur ingediend, voorgelezen.

Thans kan het Bestuur mededeelen, dat als een gevolg van bemoeiingen dezer Instelling, het Koloniaal Bestuur eene commissie heeft benoemd, die de redenen van den achteruitgang der plantages onderzoekt en een voorstel zal doen om eene verbetering in den toestand van plantagehouders te brengen.

Schermen.

— Na een ll. Zondag met goeden uitslag bekroonden wedstrijd voor eene commissie van deskundigen te hebben gehouden, verkregen de jongelingen SOL. L. MADURO N., ISAAC J. DE HART, JOS. M. L. MADURO en ARTURO C. HENRIQUEZ het diploma van *prèvôt* op de sabel en den schermdegen. Zij hebben tot leermeester in de schermkunst gehad den heer C. B. J. WIJTENBURG.

Onze gelukwenschen.

Openbare Rouw.

Wegens het overlijden op 1o. dezer van den heer JOSE DOMINGO O. BALDIA, president der republiek van Panamá, heschen Dinsdag het gouvernementshuis, het Waterfort en de consulaten hunne vlag te halver stok. Dit geschiedde op verzoek van den heer E. H. CHENEY, consul der V. S. van N.-Amerika, belast met de belangen van genoemde republiek op dit eiland.

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Februari 1910 werd ingebracht:

Willemstad	f2,094,83
2e district	24
3e „	9,25
4e „	3,75
5e „	5,45
Oranjestad Aruba :	454,40
3e district „	9
Kralendijk Bonaire :	591,94
Rincon „	7
Philipsburg, St. Mart. NG.	276,02
Oranjestad, St. Eust.	141,50
Bottom, Saba	935,
Windwardside „	18,50
Totaal:	f 4,570,64
Terug betaald:	f 5,863,59

Regenval

GEDURENDE DE MAAND FEBRUARI.

Fort Amsterdam	58.4
Plantage Knip	40.
„ Klein Sta. Martha	76
„ Siberie	89
„ Cas Chikitoe	65,1
„ Gr. St. Joris	72.5
„ Fuik	48
„ Hoffi abao.	79.8
„ Sta Rosa	64.8
Beekenburg	61.1
„ Noordkant	80

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

304 ratten en
1348 muizen.

In het geheel reeds een totaal van:

15796 ratten en
86705 muizen.

---

tig! heldhaftig!

—Vlug! riep het meisje. Ga er in! Vlieg naar de aerodrome. Verlies geen oogenblik. Ik kan beneden de menschen al zien bewegen. In eenige oogenblikken zullen ze hier zijn. Ze zullen de list ontdekken. Dat moet voorkomen worden. Vlieg, nu het nog tijd is.

Carnforth wendde zich plotseling tot haar.

—Ik kan niet. Kan zoo'n laffe kerel de belooning gaan ontvangen, die gij met uw prachtig vliegen hebt verdiend?

Ze sloeg de handen samen.

—Ge moet... voor vader... voor mij... de eer van onzen naam. Vlug! Mijn hoed en mijn langen mantel? Ge hebt ze toch meegebracht?

De menigte op het vliegveld voelde zich verlicht, toen ze Carnforth zagen komen aanvliegen. Hij daalde op den grond: De jonge luchtreiziger kreeg een ontvangst, die niet is te beschrijven. Hij werd op de schouders het vliegveld rondgedragen.

De oogen van sir Geoffry Carnforth waren vochtig.

Madge hoorde, op den heuvel staande, de toejuichingen, die de aankomst van haar broeder verkondigden. Toen haastte ze zich naar beneden met schitterende oogen.

Plotseling stond ze stil. Een man naderde haar. Het was Massingham. Toen hij naast haar stond, keek hij haar in de oogen en zonder eenige inleiding vroeg hij op den man af:

—Waarom deedt gij het?

Madge keek hem verschrikt aan ontsteld, dat hij alles wist. Ze kon niet antwoorden.

—Ik heb uw geheim geraden, zeide hij. Ik zag, dat gij het waart, van het eerste oogenblik 'af, al scheen uwe wonderlijke gelijkenis met Norman iedereen te misleiden. Ik dacht niet, dat een meisje zich zoo dapper kon toonen. Die daad is de moedigste, die ik ooit heb gezien, en de herinnering er aan zal mij bijblijven, zoolang ik leef. En nu vraag ik, waarom deedt ge het?

—Beloof mij, zeide ze, dat ge geen woord zult spreken, over hetgeen ge weet.

—Ik beloof wat ge vraagt, zeide hij.

—Dank u, zeide ze fluisterend. De geschiedenis is gauw verteld. Ik was bij de kamer van mijn broer gisteren avond en hoorde bij toeval een twist tusschen hem en vader. Het zat zoo, Norman had den moed laten zinken, dat kan den dapperste soms overkomen, nietwaar? Hij zeide, dat hij vandaag niet kon vliegen. Vader was kwaad. Hij beschuldigde Norman van deze lafheid. Eindelijk verliet hij hem en Norman had deze keuze: òf vliegen, òf alle aanspraak op vaders achting verbeuren. Toen vader heengegaan was, ging ik bij Norman. Hij was uitgeput. Den tocht beproeven was een physieke onmogelijkheid. Er scheen slechts één middel te zijn, om hem te redden. Ik sloeg voor in zijn plaats te gaan. Eerst was Norman verbaasd. Maar ik herinnerde hem er aan, hoe hij eens bekend had, dat ik zijn aëroplaan bijna even goed bestuurde als hij. Toen zeide hij, dat de menschen mij zeker zouden herkennen. Maar ik toonde hem aan, hoeveel we op elkaar gelijken en dat niemand verdenking zou hebben als ik gekleed was in zijn leeren pak, met zijn pet en oogkleppen. En eindelijk stemde hij toe... en... het overige weet ge. De gedachte aan hetgeen op het spel stond, stelde mij in staat de vlucht te volbrengen. Ik scheen op een of andere wijze geïnspireerd. Ik denk niet, dat ik het nog eens zou kunnen doen.

—'t Is niet noodig, dat ge het nog eens doet, zeide hij. Eens is voldoende.

Een oogenblik keek ze voor zich, maar haar oogen zochten plotseling zijn gelaat en hartstochtelijk zeide ze:

—Ge hoopte te winnen, nietwaar? Tracht me niet te misleiden; want ik weet, hoe ge uw hart er op hadt gezet. Kunt ge het mij ooit vergeven?

Hij keek in de schoone oogen die naar hem waren opgeslagen. Ja, ik wenschte te winnen. Weet ge waarom? Omdat ik u liefheb, Madge. Ik heb u lief gehad van den dag af dat ik u voor het eerst zag. Toen vreesde ik, dat ik u nooit de mijne zou kunnen noemen. Maar ik dacht dat deze overwinning misschien zou helpen. Daarom wenschte ik den beker te winnen.

—Welk verschil zou dat gemaakt hebben? zeide ze terwijl tranen in haar oogen glinsterden. Weet ge niet, dat ik u liefheb? Ik heb u altijd lief gehad.

En haar hand zocht de zijne. Met een kreet van dankbaarheid sloot hij haar in zijn armen.

Norman Carnforth wordt thans door niemand overtroffen in de luchtreizigerswereld. Zijn gebrek aan moed was slechts tijdelijk. Maar als ooit weer gevaar mocht bestaan voor een geestelijke verslapping dan is er één ding, dat hem staande zal houden: de herinnering aan de heldhaftige daad van zijn zuster.

De Residentiebode.

Professor Beysens.

Een stroom van belangstellenden vulde 7 Febr. tegen 2 uur de door dr. Cuypers stijlvol gerestaureerde aula der Utrechtsche Universiteit.

Dr. BEYSENS zou zijn inaugurale rede houden.

Bij het uitspreken dezer rede waren o.m. tegenwoordig:

Van het Hoofdbestuur der St. Radboud-stichting, Z. D. H. Mgr. van de Wetering, aartsbisschop van Utrecht, Z. D. H. Mgr. A. J. Callier, bisschop van Haarlem, Mgr. F. J. Drehmans, bisschop van Roermond, mr. J. W. van den Biesen, jhr. P. J. J. S. M. van der Does de Willebois, jhr. mr. P. J. A. A. M. van Nispen tot Sevenaer, prof J. M. L. Keuller.

Curatoren en Senaat der Universiteit, alsmede de commissie van toezicht op de bijzondere leerstoelen en de bijzondere universiteiten.

Nog werden opgemerkt: de Zeereerw. heer dr. Th. M. Vlaming van Haarlem, de Zeereerw. heer G. v. Noort, van Haarlem, de Hoogeerw. heer H. J. M. Taskin, president van Warmond, prof. mr. A. A. H. Struycken, van Amsterdam, prof. G. J. v. Swaaij, van Delft, prof. mag. J. V. de Groot O. P., van Amsterdam, prof. dr. Nolens van Amsterdam, mgr. Th. S. Roes, deken van Utrecht en een groote schare priesters der stad, de weled. heer Beysens, vader van den nieuwen hoogleeraar en diens drie broeders geestelijken, de Tweede Kamerleden R. Regout en baron van Wijnbergen, Jhr. Mr. V. de Stuers en Jhr. Mr. O. van Nispen tot Sevenaer, en ook Jhr. Mr. G. L. M. H. Ruys de Beerenbrouck, commissaris der Koningin in Limburg, en verder enkele Warmondsche professoren, waaronder de Z. Eerw. heeren J. Castelein, P. G. Groenen en A. T. Seysener, opvolger van prof. Beijsens, verschillende professoren van de seminarien Hageveld, Kuilenburg en Rijsenburg.

Het leek wel een Katholiekendag.

Ook tal van gezagebbende mannen in het openbaar Katholiek leven waren aanwezig.

Ook werden nog opgemerkt jhr. Bosch van Oud-Amelisweerd, lid van Ged. Staten van Utrecht; mr. F. D. graaf Schimmelpenninck, commissaris der Koningin in de prov. Utrecht; mr. jhr. Van der Wijck, oud-professor in de wijsbegeerte te Utrecht, die in het weekblad „De Amsterdammer" zulke welwillende beschouwingen over prof. Beysens werken gegeven heeft, alsmede mr. Segers; president van de rechtbank te Utrecht.

Tegen 2 uur trad de Zeereerw. Hooggeleerde heer prof. Beysens, gekleed in toga, omstuwd door een stoet van professoren, voorafgegaan door den pedel; de dicht bezette zaal binnen.

De belangstelling bij deze installatie was buitengewoon groot.

Dr. v. Hall en Dr. Cramer.

Door Dr. C. J. J. van Hall is een verzoek ingediend om zoo mogelijk voor een drietal jaren bij het Departement van Landbouw te Buitenzorg te worden gedetacheerd en om ter verwezenlijking van dien wensch den botanist bij dat departement Dr. P. J. S. Cramer, tijdelijk zijne plaats in Suriname te doen vervullen.

Het is niet juist dat een desbetreffend verzoek ook door Dr. Cramer is gedaan. Het verzoek van Dr. van Hall is reeds bijna twee jaren geleden ingediend en behandeld, zooals, naar de Gouverneur meende, bekend was, maar door het plotseling overlijden van een ambtenaar van het landbouwdepartement in Oost-Indië is de definitieve beslissing vertraagd.

Subsidair deed Dr. van Hall ook het verzoek om eervol ontslag uit zijne betrekking, wanneer bezwaar mocht bestaan tegen de verwisseling met Dr. Cramer. In elk geval zou dus eene voorziening in de betrekking van Directeur van den Landbouw noodig zijn geweest en om de, in de Memorie van Antwoord betreffende de begrooting voor 1910 [pag. 55-56] medegedeelde reden, zou de Gouverneur die voorziening op geen andere wijze hebben getroffen dan door de uitzending van een botanist, hetzij die in Nederland, hetzij die in Nederlandsch-Indie moest worden gezocht.

Nu mag het voor de kolonie een geluk worden genoemd, dat voor de, zij het tijdelijke, vervanging van Dr. van Hall een man als Dr. Cramer, die reeds op de hoogte is van tropische cultures zich beschikbaar wilde stellen. De Gouverneur is het geheel eens met den Directeur van den Landbouw in Oost-Indie „dat de detacheering in West-Indie van een ervaren technisch ambtenaar als Dr. Cramer uit den aard der zaak een gemis voor het Landbouwdepartement in Oost-Indie, aan de West-Indische kolonien zeer zeker ten goede zal komen."

Het is ook niet juist dat Dr. van Hall tot eind April a. s. in Europa zal verblijven met het volle genot zijner bezoldiging ten laste van de kolonie Suriname, daar vanaf 15 December 1909 (dag van vertrek uit Suriname) de inkomsten van Dr. van Hall worden gekweten uit de Nederlandsch-Indische geldmiddelen.

3e. De overtochtsgelden van Dr. van Hall en diens echtgenoote komen ten laste van de Nederlandsch-Indische begrooting.

De kosten van overtocht van Dr. Cramer van Nederlandsch-Indie naar Nederland en van Nederland naar Suriname zullen komen ten laste van Suriname.

(*Mem. van Antw.*)

Surinaamsche begrooting.

Evenals altijd sluit ook deze begrooting met een enorm deficit. Het subsidie-cijfer is gesteld op f 856 105.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Kardinaal Luçon veroordeeld.

Kardinaal Luçon is door de rechtbank te Reims veroordeeld tot de betaling van f 500 schadevergoeding aan de „Fédération des Instituteurs de France" en een departementaal onderwijzersgenootschap. De rechtbank was van meening dat de herderlijke brief van kardinaal Luçon over het onderwijs de onderwijzers in hun sociale positie had geschaad. De beide genoemde onderwijzersvereenigingen hadden f 5000 gevraagd.

De 500 Francs boete werd dus geëischt als schadeloosstelling aan de zoogenaamd in hun beroep benadeelde onderwijzers plus de niet onbelangrijke kosten van het geding. In de motiveering van de Fransche rechtbank leest men o. m.:

„De kwestie over het bijzonder onderwijs, behoort tot die punten, waarover volgens de Grondwet alle burgers vrij kunnen redetwisten."

Maar de hoogwaardige Heeren Bisschoppen hebben ook althans zijdelings de openbare onderwijzers aangevallen. (Natuurlijk, dat kon ook niet anders, dat moest zelfs geschieden.)

Maar nu heet het verder:

Met opzet hebben zij de instelling met den onderwijzer verwisseld, en toespelingen makend op het feit dat sommige onderwijzers niet voldoende plichtbesef toonen, hebben de bisschoppen op onrechtmatige wijze gegeneraliseerd.

Vooral de woorden in den brief over het gebruik maken van sommige handboeken, bevatten een aanval, even hevig als smadelijk voor het onderwijzerscorps, daar beweert wordt, dat het grootste aantal der onderwijzers in hun leerlingen het geloof tracht uit te roeien."

Uit dat alles blijkt, dat „de bond in professioneele belangen getroffen is en dus recht heeft op een schadeloosstelling."

Ten slotte ontvangt het episcopaat van de hoogwijze rechters nog de volgende vermaning, die ingekleed wordt als verzwarende omstandigheid:

De bisschoppen hebben een misstap begaan, die te meer te veroordeelen is daar krachtens hun waardigheid en hun gezag bij de geloovigen hun woorden de onderwijzers te zekerder moesten treffen. En het was te voorzien, dat in sommige gemeenten, waar de godsdienstige gevoelens zeer veel hebben van fanatisme, door het schrijven der bisschoppen tegen de onderwijzers haat en ruw verzet ontketend zouden worden."

Men kan van dit vonnis alleen zeggen dat het feitelijk het recht afschaft om een of ander boek te kritiseeren. Geen Journalist of redenaar of schrijver zal — indien men tegen een ieder de rechtspraak eens ging toepassen, hier gevolgd tegenover de bisschoppen — meer het recht hebben zijn meening over de denkbeelden van een publiek persoon kenbaar te maken zonder zich bloot te stellen aan het gevaar van schadeloosstelling te moeten betalen. Wie bijv. beweert dat „Chantecler" vervelend is, berokkent de theaterdirectie die het stuk laat opvoeren schade en den schrijver, eveneens. Zij kunnen dus tegen zulk een vermetelen kritikus een actie van schadevergoeding gaan instellen. Doch zoover zal het niet komen. De Fransche rechters houden er een geheel afzonderlijke rechtspraak op na wanneer het de bisschoppen geldt in hun verhouding tot de openbare atheïstische school — de rechtspraak der ongodistische republikeinsche regeering!

ENGELAND.

De opening van het Engelsche parlement, gaat met heel wat luister gepaard.

De opening vindt plaats in de prachtige zaal van het Hoogerhuis. Reeds eenige dagen voor de opening is men druk bezig met het maken der noodige voorbereidselen.

In goud en vele kleuren schitteren de beide machtige troonzetels; aan beide kanten van den troon hebben de hertogen, graven en Lords, streng naar rang en waardigheid, plaats genomen; zij hebben hunne roode staatsie kleederen aangetrokken en zijn getooid met ridder-orden en andere teeken van waardigheid. Aan de rechterzijde van den troon hebben de geestelijke Peers plaats genomen, de zwarte kleederen zijn omhangen met kostbare mantels en pelzen van hermelijn.

Vervolgens komen de gezanten der bevriende mogendheden in hunne vaak phantastische kleedij. Naast het donkerblauw, met goud getooid zijden gewaad van den Chinees, ontwaart men de van juweelen schitterende uniform van den Perzischen gezant. Overal schittert het van orden en edelgesteenten.

In 't midden van de zaal, tegenover den troon, is de plaats der justitie. Zij verschijnt in zwarten staatsierok.

Boven op de galerijen schitteren in allerlei kleuren de kostbare toiletten der vele hertoginnen en gravinnen.

Nog hoort men de echo's van zachte gesprekken door de zaal. Plotseling is alles stil. Men hoort iets dreunen. De kanonnen verkondigen het naderen van het koningspaar.

Het volk op de straat groet zijnen Koning en de vreugdekreten dringen tot in 't gebouw.

Aan de rechterzijde van den troon openen zich plotseling, zonder eenig gedruisch, de breede zware vleugeldeuren. Het volle daglicht dringt de zaal binnen. De koninklijke stoet verschijnt. Met zijn herauten in phantastische, traditioneele kleedij, stalmeesters kamerheeren, hooge waardigheidsdragers van 't koninklijk huis, benevens de hooge staatsbeambten in hunne staatsiekleedij.

De markies van Londonderry draagt waardig het machtige staatszwaard; op een rood fluweelen kussen schittert de koningskroon.

Daarna verschijnen in den deurraam hand in hand de koning en de koningin. Zij zijn gekleed in de purperroode fluweelen mantels en worden vergezeld door eerepages.

De koning is blootshoofd, het hoofd der koningin draagt eene prachtige kroon, schitterend van diamanten en edelgesteenten. De koning neemt op den troon plaats, maakt een beweging met de hand en alles zet zich neer.

Nu komt het plechtigste oogenblik, waarop de koning de leden van 't Lager Huis (Tweede Kamer) tot zich ontbiedt.

Op hetzelfde oogenblik brengt Lord Chamberlain aan de Tweede Kamer de boodschap: „onmiddellijk in het Hooger Huis voor Zijne Majesteit te verschijnen."

Enkele oogenblikken daarna hoort men daarbuiten de schreden van vele menschen en de leden van „Zijner Majesteit's getrouw lager Huis" nemen hunne plaatsen in.

Met eene diepe buiging treedt dan de Lord-Kanselier naar voren, en reikt den Koning een document over.

Het is de Troonrede.

De Koning staat op, bedekt zijn hoofd met den grooten, vol vederen getooiden veldmaarschalkhoed en leest met duidelijke stem de troonrede voor.

Onmiddelijk na de voorlezing der Troonrede verlaat het lager Huis de zaal.

Staande dankt de Koning voor de groeten der Peers.

Vervolgens vormt zich opnieuw de Koninklijke stoet en verdwijnt door de vleugeldeuren.

Weinige minuten later is de zaal stil en ledig.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

COCKTAILS TERAPEUTICOS

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Es evidente pues — que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las nóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud os efectos deleterios del alcohol, del la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento — como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos — y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes las aumentan considerablemente que eficacia nutritiva del aceite.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico — y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO.

No. 1369 Zaterdag 26 Maart 1910 27ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja.
Un numero soi fl. 0.15.
Anucio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Bij het droevig verscheiden

VAN

Z. D. H. Monseigneur J. J. A. van Baars,

Titulair Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao.

„Crux virtus mea!"

Wat stond hij fier, in Jezus' Kruis vol-krachtig,
Omstraald door 't licht van wijsheid, kloek beleid,
In liefde sterk, in deugden-rijkdom prachtig,
Met vaderhand ons voerend in den strijd!

De rozengloed, die van het kruishout straalde
Doordrong zijn hart met liefde en offerkracht,
Zijn needrigheid, die om geen grootheid taalde,
Heeft allen in zijn liefde saamgebracht.

De liefde voor zijn volk heeft hem verslagen,
Zijn levenskracht gebroken en geknakt;
En verre ging hij kracht en sterkte vragen,
Om voor zijn volk te werken, onverzwakt.

Met dof-droeve oogen zagen wij hem scheien,
Den vader van zijn volk, in vreugde en pijn.
Of God Hem weer tot ons terug zou leien,
Om in zijn liefde ons zalig te doen zijn?—

Ay neen! God sprak en riep hem te verwerven
Het loon der zielen die voor God hij won.
En vreugde was 't Hem voor zijn volk te sterven,
Toen voor zijn volk hij niet meer leven kon.

—Lijk voor de hand des maaiers d' aren vallen,
Van vruchtenweelde zwellende in het goud
Der zomerzon, — zóó viel Hij, en wij allen,
Wij stonden stom voor 't woord van Gods Heraut.

O God, wil liefd'rijk onzen Vader loonen,
Voor zijne liefde en leven ons gewijd.
Wil in den Hemel hem met glorie kronen,
Opdat hij *ruste in vrede* in eeuwigheid.

Hedenmorgen circa tien uur kwam op het onverwachts het telegrafisch bericht, dat onze beminde Bisschop in den Heer ontslapen is. Ofschoon reeds lang voorzien, treft de slag zwaar, omdat hij zoo plotseling op ons valt. Veel, zeer veel verliest de Katholieke Missie in zijn diep betreurden Apostolisch Vicaris, van ons weggerukt in het midden van zijn leven, dat een jaar geleden nog zoo vol kracht scheen en zoo veel nog beloofde voor de toekomst.

In de dertien jaren van zijn Vicariaat heeft Mgr. VAN BAARS hard gewerkt en zeer veel het Katholieke leven in onze Missie bevorderd.

Zijn vroegtijdige dood is voor ons een zwaar verlies. Hij ruste in vrede en worde spoedig deelachtig aan de glorierijke verrijzenis.